

Üteldud. Tark ütles, kui ämbri nurgast pääwa walgele töö: "Sina ei ole tugewast linni pidanud; wanad on välja peašnud ja kaks poega aga järel jäänud," — seda üteldes wötiid ta kaks weilest konna ämbris, mis ta naisele näitas. Naine aga sai jere-weks. Et tark ise konnad kaasa oli toonud ja neid ämbrisse pannud: seda wöib iga mõistlik inimene arwata; nisamuti ka seda, et naisel konne sissikonnas elamas ei olnud, waid vale luulemisse vägi oli konnast sünntitanud. — Selepärost, armas lugeja, mis ebaust nöidade ja sortside kohta loriseb, se on üsna tühi petuse asj, mis enamist wanast pimedast aastast päritud on, aga meie päiwilkuks ei fölba uskuda.

Maa peal kaewab mitu iheliku rohutaimet, mis inimese uimaseks teeb, nönda et ta raske une sisse langeb ja magades nii elavalt und näab, kui sunnilks unenäu suju tema ärksa silma ees. Wanal aaval leiti petisi, kes niisugusti rohtusi ja nende uimaseks tegewad väge tundsid. Kavalad petisid lorisestid ebausliku rahvate, kuda nad wöisid rahakandjaid ja tontisi teha, mis peremehele wara kolu pidid kandma. Teistele lubasid nemad imewoli anda, misga nad ennast liba-hundiiks ehk muu elajaks wöisid moondada. Aga kes kõik nöiduse fügawused põhjani tundma soovis saada, se pidi nimetusförmest naturel werd andma, mis läbi ta põrgu orjaks pidi kihlatud saama. Kui niisuguse rumala lori läbi ühe ebausliku inimese luulemisse vägi elavals oli

sainud, siis anti temale uimaseks tegewat rohtu sisse, et ta magama uinus. Nüüd teab igaüks tähele panija, kuida ilka unenäus enamist niisugused asjad meie ette tulevad, mis peale meie õhtu olime mõtelnud. Seal sündis, et mõningad unenäus liba-hundi kombel ehk tuulispaskil ümber sõitsid, wahel wana sarvikuga ennast lihlasti wad ja muud alpi asju tegid. Raskest unest ärkades olid pääd nönda uimased, et mitu waest petetud looma unenägu tööselts juhtumiseks arvasid. Nemad rääkisid oma lugu teistele, teised läksid asja ise katsuma ja leidsid seda samu; se läbi töösi nöidade huik pääw pääwalt suuremaks.

Wanal aaval leiti ka suurema sugu rahiwa seas enam kerge usslikusti kui praegu, seist öpetuse tarkus ei olnud maa-ilma veel nönda walgustanud, ja önsi kaks tegew Risti-uss mitmes paigas ebausuga segatud. Seal tap se siis tuli, et nemad rahiwa keskel liikuvad nöidade lori uuskuma hakasid, ja wiimaks kindlaste ära feelasid, et sedagi sortsi ja nöia ammetit ei tohtind pidada, waid keda selle pealt finni tabati, seda pidi surma kohtus huka mõistetama. Kui siis keslegi õnnetuma inimese peale kahlast jutu tööteti, et ta nöid pidi olema, siis wüdi teda kohtu ette ja piinatti niikaua foledal kombel, funni ta wiimaks enam walu ei joudnud fannatada, waid ennemine tunistas: "Jah, mina olen nöid!" Siis hakati neid uest piinama, funni nad oma tutawaaid pidid tunnistama, kes ka nöia tempusti pruuksi wad. Mõned raskest